

Dorota Gieruszczak, Bogumiła Kaczyńska

Przedszkole Muzyczne Do-Re-Mi w Słupsku

Gdy w 2001 roku otwieraliśmy pierwsze w regionie niepubliczne przedszkole, nikt nie wierzył, że nasze plany mają szansę na powodzenie. Ciągłe słyszałyśmy o niżu demograficznym, braku chętnych i małym zaufaniu do placówek prywatnych. Pomimo tego, postanowiłyśmy wykorzystać nasze wieloletnie doświadczenie pedagogiczne i stworzyć miejsce, w którym dzieci mogą rozwijać swoje talenty – również muzyczne – i uczyć się od siebie nawzajem tolerancji i zrozumienia.

Początkowo było to bardzo małe, kameralne przedszkole, które wyremontowałyśmy w okresie wakacji. Pierwszych ośmiu wychowanków przywitałyśmy we wrześniu, a prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i muzycznych godziłyśmy z wykładami dla studentów Instytutu Muzyki Pomorskiej Akademii Pedagogicznej.

Czas płynął, dzieci rosły, a wraz z nimi nasze przedszkole. W chwili obecnej *Do-Re-Mi* to tak naprawdę trzy placówki przedszkolne i Klub dziecięcy dla dzieci do lat trzech.

To, z czego jesteśmy najbardziej dumne, to rodzinna atmosfera, jaka panuje w naszych placówkach. Zawdzięczamy to przede wszystkim wspaniałej kadrze, która aktywnie uczestniczy w procesie edukacji każdego dziecka i angażuje się w życie przedszkola.

Zapewniamy odpowiedzialne, twórcze i ciepłe podejście do naszych podopiecznych, a wychowawcy posiadają dużą swobodę w kwestii organizacji zajęć. Pozwala to nam wdrażać indywidualne programy dostosowane do aktualnych potrzeb i predyspozycji dzieci, nie zapominając o potrzebie stałej i rzetelnej współpracy z rodzicami.

Lata pracy w środowisku muzycznym uświadomiły nam nieoceniony wpływ szeroko pojętej aktywności muzycznej na indywidualny rozwój każdego dziecka. Stymuluje ona pracę mózgu, wspomaga koncentrację i rozwija kreatywność, a także umiejętności czytania, pisanie, nauki języków obcych i radzenia sobie ze stresem. Kontakt z muzyką stymuluje u dzieci również aktywną i twórczą wyobraźnię. Szereg zadań muzycznych proponowanych przez nauczyciela, zakłada samodzielne ich rozwiązywanie i jednocześnie poprzez zabawę uczy współzawodnictwa w grupie rówieśniczej. Rozwiązania te mają stopniowo coraz bardziej indywidualny charakter, przez co uczą myślenia dywergencyjnego. W naszych placówkach odchodzimy więc od schematów i typowości.

Podopiecznym oferujemy bogaty program kształcenia oparty na poniższych metodach:

- metoda wspomagania rozwoju umysłowego w zakresie matematyki profesor Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej,
- metoda dobrego startu Marty Bogdanowicz,
- pedagogika zabawy Klanza,
- metoda Carla Orffa,
- metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne,
- praca metodą projektów,
- drama – zabawy w teatr na co dzień,
- bajkoterapia,
- aktywne słuchanie muzyki.

Stosujemy na naszych zajęciach wszystkie formy aktywności muzycznej:

- **Ruch przy muzyce** – który pozwala dzieciom początkowo na spontaniczne, a w późniejszym czasie na zorganizowane i kontrolowane wyrażanie swoich emocji. W ten sposób uczymy kreatywności i ekspresji ruchowej, uwalniamy na barwę i wysokość dźwięku, a przy tym pozwalamy bawić się rytmem oraz tempem muzyki.
- **Śpiew** – w naszych placówkach jest on obecny codziennie. Śpiewane piosenki, wyliczanki, rytmiczanki pozwalają dzieciom w przyjazny, wesoły i pogod-

ny sposób zrozumieć otaczającą je rzeczywistość. Wzbogacają kalendarz wydarzeń przedszkolnych. Uatrakcyjnają nasze teatrzyki i przedstawienia. Zajęcia wykorzystujące tę formę aktywności uczą przy okazji prawidłowego oddechu, interpretacji, poszerzają słownictwo i skalę głosu dziecka.

- **Gra na instrumentach** – przez lata istnienia naszych placówek systematycznie poszerzałyśmy bazę i ofertę w tej materii. Możliwość gry na instrumentach to najżywiej odbierana i najciekawsza dla dzieci forma obcowania z zaczarowanym światem muzyki. Podopieczni poznają stopniowo wszystkie instrumenty z całego bogatego instrumentarium Carla Orffa. Zapoznają się z ich wyglądem i brzmieniem, a bawiąc się tworzą “żywą orkiestrę”. Ćwiczą przy okazji poczucie rytmu, pamięć muzyczną i zdolności manualne. Uczą się współuczestnictwa i współdziałania w grupie rówieśniczej. Bardzo często rekwizyt w dłoni małego dziecka, jakim jest w tym wypadku instrument perkusyjny pozwala mu zapomnieć o tremie, pozbyć się zahamowań i strachu przed grupą.
- **Działania twórcze** w Przedszkolu Muzycznym *Do-Re-Mi* są bardzo istotne. Dzieci bowiem od pierwszych zajęć muzycznych mając kontakt z tworzeniem, uznają ją za czynność naturalną oraz przyjmują, że ich muzyczne improwizacje nie są ani popisem, ani szczególnie trudnym ćwiczeniem. Staramy się, aby improwizacja muzyczna była wtopiona w całość procesu dydaktycznego i dotyczyła śpiewu, gry na instrumentach i ruchu z muzyką.
- **Aktywne słuchanie muzyki** – ulubiona forma aktywności naszych podopiecznych. Głównym celem słuchania muzyki w ten nowatorski sposób jest przysparzanie uczniom doświadczeń słuchowych, stanowiących sposób kształcenia pamięci i wyobraźni muzycznej. Drugim celem jest przekazywanie wychowankom wiadomości o muzyce i kulturze muzycznej. Do tej formy aktywności na naszych zajęciach wykorzystujemy instrumenty perkusyjne, rekwizyty oraz taniec i śpiew.

Podczas zajęć muzycznych opieramy się przede wszystkim na metodzie Carla Orffa, którego studium przy Akademii Muzycznej w Warszawie ukończy-

śmy w 1992 roku. Metoda ta stała się naszą dewizą i sposobem pracy z dziećmi. Według niej wszystko, co w dziecku zostanie obudzone i rozwinięte, pozostanie mu właściwe przez całe życie. Każde dziecko jest ponadto wyjątkowe i powinno czuć się wartościowe i odpowiedzialne za grupę.

U podstaw tego systemu leży założenie ogólnowychowawcze, które wykorzystuje muzykę i aktywność muzyczną dziecka do celów wychowawczych. Orff skupiał się na tym, aby rozbudzić u dzieci zainteresowania muzyczne poprzez tworzenie muzyki – improwizację, a nie przez jej odtwarzanie. Jego ideę kierujemy więc nie tylko do dzieci uzdolnionych muzycznie, ale również do dzieci z dysfunkcjami i wszelkiego rodzaju zaburzeniami.

W ramach współpracy z Akademią Pomorską w Słupsku i Katedrą Sztuki Muzycznej stworzyłyśmy wyjątkowy most wymiany doświadczeń pomiędzy naszymi najmłodszymi i dorosłymi już wychowankami. W zajęciach umuzykalniających i muzyczno-ruchowych uczestniczą studenci *Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej*, realizując swoje praktyki i organizując koncerty oraz warsztaty muzyczne.

Dowodem na powodzenie projektu są sukcesy absolwentów *Przedszkola Muzycznego Do-Re-Mi* w Słupsku. Mamy wśród nich wielu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Słupsku, a nasi podopieczni biorą udział w przedstawieniach realizowanych przez Nowy Teatr w Słupsku i koncertach Polskiej Filharmonii „Sinfonia Baltica” im. Wojciecha Kilara w Słupsku. Cieszy nas fakt, że wielu absolwentów pozostaje z nami w kontakcie, również po zakończonej edukacji przedszkolnej. Rodzice przekazują nam, że ich dzieci nie mają problemów z nauką, są odważne, pomysłowe, koleżeńskie i ambitne.

Dorota Gieruszczak, Bogumiła Kaczyńska

Dyrekcja Przedszkola Muzycznego Do-Re-Mi. Wykładowcy w Katedrze Sztuki Muzycznej Akademii Pomorskiej w Słupsku.

